คู่มือ

เลือกตั้ง 66

เรียนรู้จากอดีต กาเพื่ออนาคต

iLaw

คำนำ

หลังการเลือกตั้ง 2562 รัฐบาล พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชาสามารถสืบทอดอำนาจผ่านการเลือกตั้งหลังทำการรัฐประหารเมื่อปี 2557 ได้สำเร็จ ด้วยแรงสนับสนุนจากบรรดา ส.ว. ชุดพิเศษของ คสช. และพรรคการเมืองส่วนหนึ่งที่ยอมจับมือกับพรรคพลังประชารัฐเพื่อเป็นรัฐบาล ทำให้เกือบสี่ปีที่ผ่านมาประเทศไทยยังอยู่ภายใต้ระบอบการเมืองที่มีการเลือกตั้ง แต่อำนาจสูงสุดไม่ได้เป็นของประชาชน

การเลือกตั้ง 2566 เป็นโอกาสอีกครั้งของประชาชนที่จะเปลี่ยนอนาคตประเทศไทย โดยใช้การเลือกตั้งเป็นเครื่องมือ เพื่อนำไปสู่การมีรัฐบาลที่มาจากเสียงข้างมากของประชาชน การมีรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ที่มาจากประชาชน อันจะเป็นผลให้ประเทศไทยมีความเจริญก้าวหน้าทั้งในทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง

เรามีความตั้งใจว่า คู่มือเล่มนี้จะทำให้ประชาชนเข้าใจกติกา กลโกง และระบบการเลือกตั้งใหม่ที่มีบัตรสองใบได้ง่ายขึ้นรวมถึงให้ประชาชนมีข้อมูลเกี่ยวกับพรรคการเมืองที่เพียงพอต่อการตัดสินใจก่อนเข้าคูหาเลือกตั้ง ไม่ว่าจะเป็นจุดยืนของพรรคการเมืองต่อการเลือกนายกรัฐมนตรี จุดยืนของพรรคการเมืองต่อการแก้หรือการร่างรัฐธรรมนูญใหม่ ไปจนถึงผลงานในการผลักดันกฎหมายสำคัญๆ ในสภา เพื่อให้แน่ใจว่า ผู้สมัคร ส.ส. ที่เราจะเลือก และพรรคการเมืองที่เราจะเลือก คือตัวแทนอนาคตของประเทศที่อยากจะเห็น

เรามีความเชื่ออย่างหนักแน่นว่า เสียงของประชาชนคนธรรมดา แม้จะมีเพียงคนละหนึ่งเสียง แต่หากรวมกันมากพอก็จะเปลี่ยนอนาคตของประเทศนี้ได้ และเพื่อไม่ให้เราต้องเดินถอยหลังกลับไป เราจึงทำคู่มือเลือกตั้งเล่มนี้ขึ้นมาโดยหวังว่าประชาชนจะใช้เป็นข้อมูลในการมองเห็นอดีตและออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งเพื่ออนาคตของประเทศ นี่จึงเป็นเหตุผลว่าทำไมคู่มือเลือกตั้งเล่มนี้จึงมีชื่อว่า

“คู่มือเลือกตั้ง 66 เรียนรู้อดีต กาเพื่ออนาคต”

สารบัญ

บทที่ 1 ข้อควรรู้ก่อนเข้าคูหา 3

ผู้มีสิทธิเลือกตั้งและการตรวจสอบสิทธิ 4

เตรียมตัวไปเลือกตั้ง 6

แจ้งเหตุไม่ไปเลือกตั้ง 8

บทที่ 2 รู้กติการะบบเลือกตั้ง 9

รู้จักบัตรสองใบ 10

การคำนวณ ส.ส. บัญชีรายชื่อ 12

ความสำคัญของ ส.ส. เขต 14

บทที่ 3 แนะนำพรรคการเมือง 15

แคนดิเดตนายกฯ 16

พรรคเลือกประยุทธ์ vs พรรคไม่เลือกประยุทธ์ 18

บทที่ 4 จุดยืนพรรคการเมือง 27

การแก้ไขหรือร่างรัฐธรรมนูญใหม่ 28

ผลงานการผลักดันกฎหมาย 30

รวมร่างกฎหมายที่ประยุทธ์ปัดตก 36

บทที่ 5 หนทางสู่ประชาธิปไตยหลังเลือกตั้ง 39

3 ข้อเสนอกลับสู่ประชาธิปไตยเต็มใบ 40

4 ฉากการเมืองหลังเลือกตั้ง 2566 42

บทเรียนเลือกตั้ง 2562 44

ร่วมเป็นอาสาสมัครจับตาเลือกตั้ง 46

บทที่ 1

ข้อควรรู้ ก่อนเข้าคูหา

เลือกตั้ง 66

ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

อายุ 18 ปี
บริบูรณ์
ในวันเลือกตั้ง

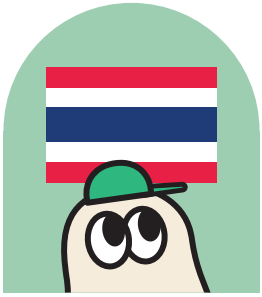

สัญชาติไทย

หากโอนสัญชาติ
ต้องได้รับสัญชาติไทย
มาไม่ต่ำกว่า 5 ปี

มีชื่อในทะเบียนบ้าน
ไม่น้อยกว่า 90 วัน
ก่อนวันเลือกตั้ง

หากย้ายไม่ถึง 90 วัน
ต้องกลับไปเลือกที่
เขตเดิมก่อนย้าย

ตรวจสอบสิทธิเลือกตั้ง
และ หน่วยเลือกตั้งโดย

เอกสารที่ กกต.
จัดส่งไปยังเจ้าบ้าน
ก่อนวันเลือกตั้ง 20 วัน

ช่องทางออนไลน์
ของ กกต.

วันเลือกตั้งพก บัตรประชาชน ใบเดียว !

จะหมดอายุก็ได้ หรือเป็นบัตรหรือเอกสาร
ที่ราชการออกให้ ขอแค่มีรูปและ
เลขประจำตัวประชาชน 13 หลักก็ถือว่าใช้ได้
เช่น **ใบขับขี่, พาสปอร์ต** หรือ
บัตรประชาชนอิเล็กทรอนิกส์
(แอปพลิเคชัน ThaID)

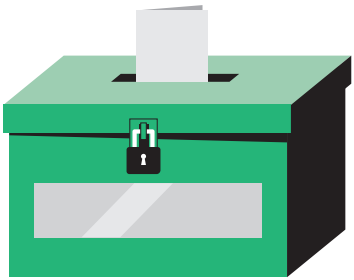

หีบเปิดตั้งแต่ 08.00 – 17.00 น.

แสดงตัวต่อเจ้าหน้าที่ก่อน 17.00 น.
ก็ยังสามารถใช้สิทธิได้

บัตรเลือกตั้ง มีสองใบ

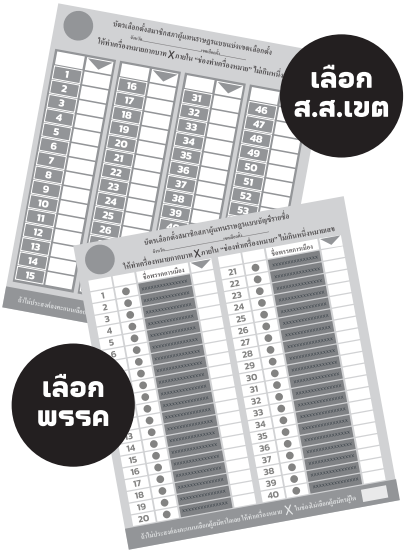

ระวังสับสน! หมายเลขผู้สมัครพรรคเดียวกันอยู่ “ต่างเขต-ต่างเบอร์”

ต้องตรวจหมายเลขผู้สมัคร และพรรคการเมืองที่บอร์ดหน้าคูหาจำให้ขึ้นใจก่อนเข้าคูหา

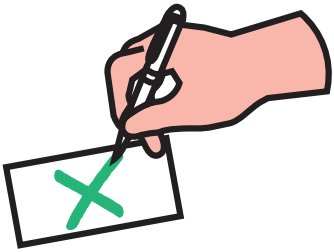

เข้าคูหา รับบัตรเลือกตั้งแล้วให้ทำ **เครื่องหมายกากบาท (X)** ที่ช่องลงคะแนนของบัตรเลือกตั้งสองใบเท่านั้น หากทำเครื่องหมายอื่นหรือเขียนข้อความลงไปจะเป็นบัตรเสียทันที

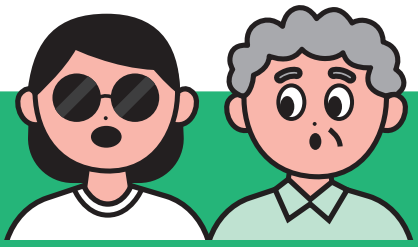

สำหรับคนพิการหรือผู้สูงอายุ

- **ลงทะเบียนไปใช้สิทธิที่หน่วยเลือกตั้งกลางสำหรับผู้พิการโดยเฉพาะ**
- **แจ้งเจ้าหน้าที่ประจำหน่วยให้ช่วยอำนวยความสะดวกได้ เช่น ขอบัตรทาบให้ผู้พิการทางสายตา**

โดยทั่วไปผู้พิการจะต้องออกเสียงด้วยตนเอง แต่หากลักษณะทางกายภาพไม่สามารถทำเครื่องหมายออกเสียงเลือกตั้งได้ สามารถให้บุคคลอื่นหรือเจ้าหน้าที่ประจำหน่วยทำเครื่องหมายแทนได้ ถือว่าเป็นการลงคะแนนโดยตรง และลับตามกฎหมาย

ไม่สะดวกไปเลือกตั้ง ในวันเลือกตั้ง

วันเลือกตั้งไม่ว่าง

สำหรับผู้ที่ติดธุระในวันเลือกตั้ง สามารถไป **เลือกตั้งล่วงหน้า** แทนได้โดยการยื่นเรื่องที่สำนักงานเขต ที่ว่าการอำเภอ ช่องทางไปรษณีย์ หรือออนไลน์ (แอปพลิเคชัน D.DOPA) และต้องไปใช้สิทธิตามวันและสถานที่ที่กำหนด

วันเลือกตั้งไม่สะดวกกลับบ้าน

สำหรับผู้ที่ไม่ได้อาศัยอยู่ตามทะเบียนบ้านจริง สามารถไป **เลือกตั้งนอกเขต** แทนได้โดยการยื่นเรื่องที่สำนักงานเขตที่ว่าการอำเภอ ช่องทางไปรษณีย์ หรือออนไลน์ (แอปพลิเคชัน D.DOPA) และต้องไปใช้สิทธิตามวันและสถานที่ที่กำหนด

อยู่ต่างประเทศ

สำหรับผู้ที่อาศัยอยู่ต่างประเทศ สามารถ **เลือกตั้งจากต่างประเทศ** ได้โดยการลงทะเบียนกับสถานทูตไทยหรือสถานกงสุลประจำประเทศนั้น แต่ละประเทศจะมีระยะเวลาใช้สิทธิต่างกัน ดังนั้นจึงควรตรวจสอบกับสถานทูตให้ดี

กกต. จะปิดลงทะเบียน
เลือกตั้งล่วงหน้า/นอกเขต
ก่อนวันเลือกตั้ง 30 วัน

ถ้าลงทะเบียน
เลือกตั้งล่วงหน้า/นอกเขตแล้ว
จะไปวันเลือกตั้งจริงไม่ได้

หากติดภารกิจไม่สามารถไปเลือกตั้งได้
ต้องแจ้งเหตุไม่ไปใช้สิทธิ

7 วัน ก่อน การเลือกตั้ง

แจ้งภายใน

7 วัน หลัง การเลือกตั้ง

โดยทำหนังสือยื่นต่อนายทะเบียนที่ว่าการเขตหรืออำเภอ
สามารถ **ไปด้วยตนเอง** หรือ **มอบหมายผู้อื่น** ไปแทน
อีกทางเลือกคือ **ส่งไปรษณีย์** หรือช่องทาง **ออนไลน์**

หากไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งโดยไม่แจ้งเหตุ
อาจจะเสียสิทธิบางประการ เช่น

- สิทธิยื่นคำร้องคัดค้านการเลือกตั้ง
- สิทธิลงสมัครรับเลือกตั้ง
  สองปีนับจากวันเลือกตั้งที่ไม่ได้ไป

*** ถ้าไม่ไปเลือกตั้ง แล้วไม่แจ้งเหตุ ไม่เสียสิทธิเลือกตั้งครั้งต่อไป**

บทที่ 2

รู้กติกา ระบบเลือกตั้ง

ระบบเลือกตั้งแบบเลือกคนที่รัก เลือกพรรคที่ชอบ

การเลือกตั้ง 2566 ใช้ระบบการเลือกตั้งที่เรียกว่า “ระบบคู่ขนาน” แบ่งเป็น ส.ส.แบบแบ่งเขต 400 คน และ ส.ส.แบบบัญชีรายชื่อ 100 คน ประชาชนต้องกากบาทบัตรเลือกตั้ง 2 ใบ ตามประเภท ส.ส.

ระบบเลือกตั้งแบบคู่ขนานเคยใช้มาแล้วในเลือกตั้งปี 2544 / 2549 / 2554 จุดขายคือให้ประชาชนได้ “เลือกคนที่รัก เลือกพรรคที่ชอบ”

ใบที่ 1

เลือกคนที่รัก
บัตรเลือกตั้ง ส.ส.แบบแบ่งเขต

1. เลือกคนที่อยากให้เป็นตัวแทนเขต
2. เลือกคนที่จะเลือก นายกฯ แทนเรา
3. เลือกคนที่จะหยุดการสืบทอดอำนาจ คสช.
4. ถ้าไม่มีคนที่รักก็ให้เลือกพรรคที่ชอบ

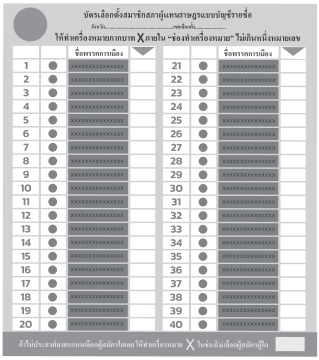

ใบที่ 2

เลือกพรรคที่ชอบ
บัตรเลือกตั้งแบบ ส.ส.บัญชีรายชื่อ

1. เลือกพรรคที่เราชื่นชอบนโยบาย
2. เลือกพรรคที่จะไปเลือกนายกฯ แทนเรา
3. เลือกพรรคที่จะหยุดการสืบทอดอำนาจ คสช.
4. เลือกพรรคที่อยากให้เป็นรัฐบาล

ใช้บัตรสองใบเอาชนะพรรค ส.ว.

หลังการเลือกตั้ง 2566 ส.ว. แต่งตั้งทั้ง 250 คน ของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา และพลเอกประวิตร วงษ์สุวรรณ ยังคงมีอำนาจเลือกนายกฯ ต่อไป ดังนั้นทั้งสองคนขอ ส.ส. อีกแค่ 126 เสียง ก็จะได้เสียงข้างมาก 376 เสียงของรัฐสภาเพื่อเลือกตัวเองเป็นนายกฯ ได้

แต่บัตรเลือกตั้งสองใบทำให้พรรคการเมืองหนึ่งพรรคหรือหลายพรรคร่วมกันสามารถมี ส.ส. มากกว่า 250 คน ซึ่งเกินครึ่งหนึ่งของสภาผู้แทนราษฎร และมีจำนวนมากกว่า ส.ว. ซึ่งจะทำให้มีความชอบธรรมในการจัดตั้งรัฐบาลและกดดัน ส.ว. ไม่ให้ฝืนมติเสียงข้างมากของประชาชน

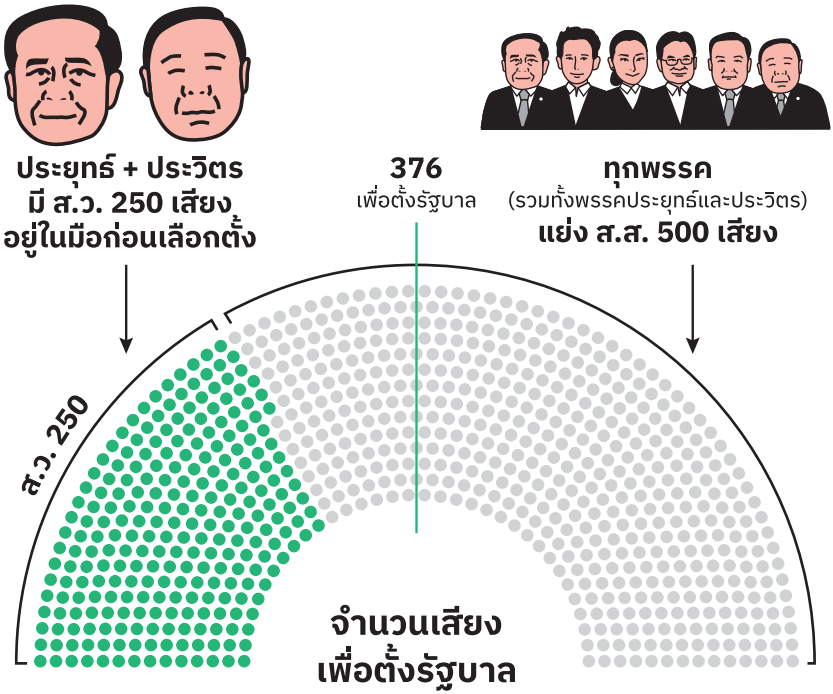

- พรรคประยุทธ์ + ประวิตร ต้องการ **ส.ส. 126 เสียง** รวมกับ ส.ว. 250 เสียง
- พรรคอื่น ๆ ต้องการ **ส.ส. 376 เสียง** เพื่อจัดตั้งรัฐบาลโดยไม่ใช้เสียง ส.ว.

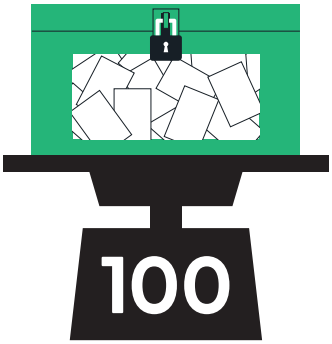

การคำนวณ ส.ส. บัญชีรายชื่อ 100 คน

การคำนวณสัดส่วน ส.ส. บัญชีรายชื่อ ของแต่ละพรรค จะคำนวณบนฐาน ส.ส. 100 ที่นั่ง หรือที่เรียกกันว่า “สูตรหารร้อย” โดยมีวิธีการคำนวณดังนี้

1

$$\frac{\text{จำนวนบัตรดีทั้งหมด}}{100} = \text{คะแนนเฉลี่ยต่อ ส.ส. บัญชีรายชื่อหนึ่งคน}$$

ตัวอย่าง หากนำผลการเลือกตั้งปี 2562 มาลองคำนวณด้วยสูตรนี้ผู้มาใช้สิทธิทั้งประเทศ คือ 35,561,556 คะแนน จากนั้นหารด้วย 100 ดังนั้น คะแนนเฉลี่ยต่อ ส.ส. บัญชีรายชื่อหนึ่งคน จะเท่ากับ 355,561.56 คะแนน

2

$$\frac{\text{คะแนนพรรค}}{\text{คะแนนเฉลี่ยต่อ ส.ส. บัญชีรายชื่อหนึ่งคน}} = \text{จำนวน ส.ส.บัญชีรายชื่อที่พรรคการเมืองนั้นได้รับ (เฉพาะจำนวนเต็ม)}$$

ตัวอย่าง พรรคพลังประชารัฐได้คะแนนบัญชีรายชื่อ 8,441,274 คะแนน นำคะแนนของพรรคไปหาร 355,561.56 ผลคือพรรคพลังประชารัฐจะได้จำนวนเฉลี่ย 23.7371 ซึ่งเท่ากับได้ ส.ส. บัญชีรายชื่อ 23 คนแน่นอน

3

ถ้าจำนวน ส.ส.บัญชีรายชื่อที่แต่ละพรรคได้รับรวมกันไม่ครบ 100 คน ให้นำผลลัพธ์ที่เป็นเศษโดยไม่มีจำนวนเต็มของทุกพรรคมาจัดสรรที่นั่ง โดยพรรคใดมีเศษจำนวนมากที่สุด ได้รับจำนวน ส.ส.บัญชีรายชื่อ อีก 1 คนเรียงตามลำดับ จนกว่าจะมีจำนวนครบ 100 คน

(จากตารางหน้าขวามือ) เมื่อนับเฉพาะจำนวนเต็มจะมี ส.ส. บัญชีรายชื่อ เพียง 91 คน ขาดอีก 9 คน จะครบ 100 คน ดังนั้นจะต้องมีการ “ปัดเศษ” โดยนำคะแนนเศษของทุกพรรคมาเรียงลำดับ และไม่ต้องคำนึงว่าพรรคนั้นจะได้รับคะแนนเกินคะแนนเฉลี่ยต่อส.ส.บัญชีรายชื่อหนึ่งคน (355,561.56) หรือไม่

ตัวอย่างการคำนวณที่นั่ง ส.ส. บัญชีรายชื่อ จากฐานคะแนนเลือกตั้ง 2562

	คะแนนรวม	คะแนนรวม / คะแนนเฉลี่ย	นับเฉพาะจำนวนเต็ม	เศษ (เลือก 9 อันดับมากสุด)	รวม ส.ส. บัญชีรายชื่อ
พลังประชารัฐ	8,441,274	23.7371	23	0.7371	24
เพื่อไทย	7,881,006	22.1616	22	0.1616	22
อนาคตใหม่	6,330,617	17.8019	17	0.8019	18
ประชาธิปัตย์	3,959,358	11.1338	11	0.1338	11
ภูมิใจไทย	3,734,459	10.5014	10	0.5014	11
เสรีรวมไทย	824,284	2.3179	2	0.3179	3
ชาติไทยพัฒนา	783,689	2.2038	2	0.2038	2
เศรษฐกิจใหม่	486,273	1.3674	1	0.3674	2
ประชาชาติ	481,490	1.3540	1	0.3540	2
เพื่อชาติ	421,412	1.1850	1	0.1850	1
รวมพลังประชาชาติไทย	415,585	1.1686	1	0.1686	1
ชาติพัฒนา	244,770	0.6883	0	0.6883	1
พลังท้องถิ่นไทย	214,189	0.6023	0	0.6023	1
รักษ์ผืนป่าประเทศไทย	134,816	0.3791	0	0.3791	1
พรรคอื่นๆ	1,208,334		0		0
รวมทุกพรรค	35,561,556		91		100

เห็นได้ว่ามีสามพรรคซึ่งมีคะแนนไม่ถึงคะแนนเฉลี่ยแต่ได้ที่นั่ง ส.ส. บัญชีรายชื่อพรรคละหนึ่งคน เช่น พรรคชาติพัฒนา ส่วนพรรคที่ได้ ส.ส. บัญชีรายชื่อเต็มจำนวนไปก่อนหน้านี้หากพรรคแต่มีเศษมากก็ได้ที่นั่งเพิ่มพรรคละหนึ่งคน เช่น พรรคพลังประชารัฐ พรรคอนาคตใหม่ ขณะพรรคที่ได้เศษน้อยอย่างพรรคเพื่อไทยไม่ได้ที่นั่งเพิ่ม

ส.ส. 400 เขต ปัจจัยชี้ชะตาตั้งรัฐบาล

ในการเลือกตั้ง 2566 สนามเลือกตั้งแบบเขต คือปัจจัยชี้ขาดผลแพ้ชนะ เนื่องจากมีจำนวน 400 ที่นั่งให้แต่ละพรรคได้แย่งชิงกัน ดังจะเห็นได้ว่า พรรคการเมืองต่างๆ พยายามดึงบุคคลที่มีชื่อเสียง มีคะแนนนิยมในแต่ละพื้นที่ รวมถึงการดึงนักการเมือง ‘บ้านใหญ่’ ตระกูลการเมืองท้องถิ่นให้เข้ามาอยู่ในพรรค อย่างไรก็ตาม การจะชนะเลือกตั้งในแต่ละเขตได้มีปัจจัย 3 ประการ

1. คะแนนนิยมส่วนบุคคล

ผู้สมัคร ส.ส. เขต ที่มีชื่อเสียง ที่เป็นที่รู้จักทั้งแง่การช่วยเหลือดูแลประชาชน การมีทุนทางการเมือง มีเครือข่าย หรือมีอิทธิพลทั้งในแง่บวกแง่ลบในพื้นที่ของตัวเอง ก็จะมีคะแนนส่วนตัวจัดตั้งเป็นต้นทุนให้ตัวเอง

2. กระแสนิยมพรรคการเมือง

ผู้สมัคร ส.ส. เขต ที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีกระแสนิยมในระดับชาติ เช่น พรรคมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ มีแคนดิเดตนายกฯ ที่โดดเด่น หรือมีนโยบายที่โดนใจ ผู้สมัคร ส.ส. เขต ก็มีโอกาสได้อานิสงส์จากกระแสพรรคเปลี่ยนเป็นคะแนนเสียงทำให้สามารถชนะเลือกตั้งเขตได้

3. การชิงคะแนนในพรรคฐานเสียงเดียวกัน

การเลือกตั้ง 2566 มีพรรคการเมืองใหม่ที่แตกตัวมาจากพรรคการเมืองดั้งเดิมหลายพรรค ทำให้ฐานเสียงของพรรคเดิมมีโอกาสแบ่งให้กับพรรคใหม่ ดังนั้นในพื้นที่ที่มีพรรคการเมืองฐานเสียงเดียวกันหลายพรรคและมีผู้สมัครโดดเด่นพอๆ กัน จึงมีโอกาสตัดคะแนนกันเอง ทำให้พรรคการเมืองอื่นสามารถชนะเลือกตั้งในเขตนั้นได้

บทที่ 3

แนะนำพรรคการเมือง

เลือกตั้ง 66

เลือกตั้ง 66 พรรคการเมือง เสนอชื่อแคนดิเดตนายกฯ ได้แค่สามชื่อ

1

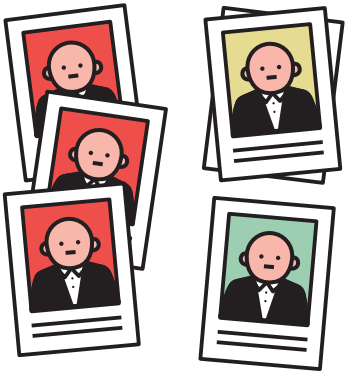

ก่อนเลือกตั้ง

ทุกพรรคการเมือง **เสนอแคนดิเดตนายกฯ ไม่เกินสามรายชื่อ**

2

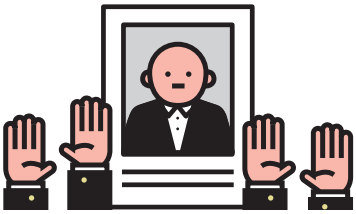

หลังเลือกตั้ง

ส.ส. เลือกนายกฯ จากรายชื่อของพรรคการเมืองที่มี ส.ส. ไม่น้อยกว่า 25 คน เท่านั้น

3

หากเลือกนายกฯ จากรายชื่อที่พรรคการเมืองเสนอไม่ได้ ส.ส. และ ส.ว. อาจ**รวมกัน ไม่น้อยกว่า 500 เสียงเพื่อเปิดทาง “นายกฯ คนนอก”**

คาดการณ์ แคนดิเดต นายกรัฐมนตรี แต่ละพรรคการเมือง

แพทองธาร ชินวัตร
เศรษฐา ทวีสิน

อนุทิน ชาญวีรกูล

เสรีพิศุทธ์ เตมียเวส

พลเอกประวิตร วงษ์สุวรรณ

พิธา ลิ้มเจริญรัตน์

พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา

วราวุธ ศิลปอาชา

วันมูหะมัดนอร์ มะทา

กรณ์ จาติกวณิช

สุดารัตน์ เกยุราพันธุ์

จุรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์

*หมายเหตุ: ข้อมูลข้างต้นเป็นข้อมูลอย่างไม่เป็นทางการ แต่อ้างอิงจากการรายงานข่าว ของสื่อมวลชนจนถึงวันที่ 5 มีนาคม 2566

ทวนความจำ
พรรคไหนเลือกประยุทธ์ เป็นนายกฯ ปี 2562

ในการเลือกตั้ง 2566 ประชาชนจะเป็นคนกำหนดอนาคตของประเทศ ว่าต้องการอยู่ภายใต้รัฐบาล พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ต่อไปหรือไม่ โดยประชาชนจะมีบัตรเลือกตั้งสองใบ ใบที่หนึ่งไว้เลือก ส.ส. เขต ส่วนใบที่สองไว้เลือก ส.ส. บัญชีรายชื่อ

แม้ระบบเลือกแบบคู่ขนานที่มีบัตรสองใบจะไม่ซับซ้อน ชอบคนไหนก็เลือกคนนั้น ชอบพรรคไหนก็เลือกพรรคนั้น แต่พรรคการเมืองที่จะได้เป็นพรรครัฐบาลต้องมีเสียงสนับสนุนจากทั้ง ส.ส. หรือ ส.ว. รวมกันไม่น้อยกว่า 376 เสียง เนื่องจากยังมี ส.ว. ที่มาจากการแต่งตั้งมาร่วมเลือกนายกฯ ด้วยอยู่

จากเงื่อนไขดังกล่าว ทำให้ในการเลือกตั้ง ปี 2562 พรรคพลังประชารัฐ พรรคที่มีจำนวน ส.ส. มากเป็นอันดับที่สองรองจากพรรคเพื่อไทยเป็นฝ่ายจัดตั้งรัฐบาล โดยมี พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกฯ

อย่างไรก็ดี ส.ว. แต่งตั้ง ก็ไม่ใช่ปัจจัยทั้งหมดที่ทำให้รัฐบาลพลเอกประยุทธ์เป็นรัฐบาลได้อย่างยาวนาน แต่เป็นเพราะมีพรรคที่ยอมจับมือกับพรรคพลังประชารัฐตั้งรัฐบาล

ในการเลือกตั้ง 2566 เป็นโอกาสอีกครั้งที่ประชาชนจะได้ตัดสินใจว่า อยากเห็นพรรคการเมืองไหนที่เป็นรัฐบาล และเพื่อให้ประชาชนมีข้อมูลประกอบการตัดสินใจก่อนเข้าคูหา เราจึงรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับพรรคการเมืองไว้ โดยแบ่งกลุ่มพรรคการเมืองตามจุดยืนการเลือกกนายกฯ หลังการเลือกตั้งครั้งที่ผ่านมา

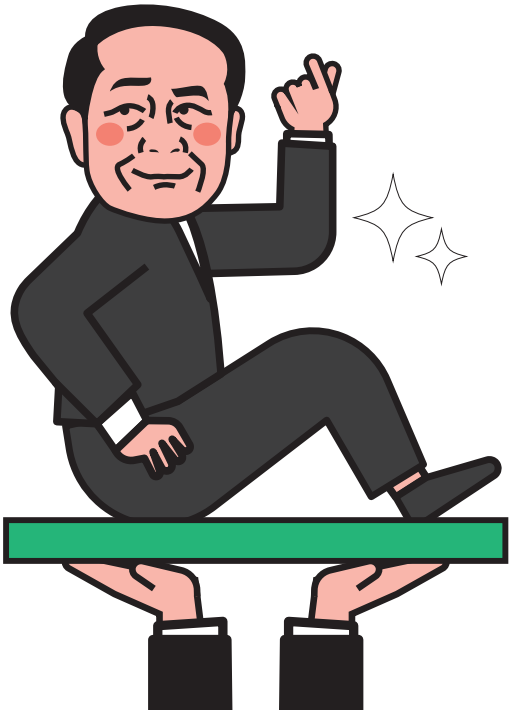

พรรคที่ไม่สนับสนุน พลเอกประยุทธ์

ในการเลือกตั้ง 2562 พรรคที่ประกาศไม่สนับสนุน พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกฯ ต้องกลายเป็นพรรคฝ่ายค้านในสภา แต่ในการเลือกตั้ง 2566 ระบบการเลือกตั้งถูกเปลี่ยนเป็นระบบบัตรสองใบ ทำให้พรรคที่เคยประกาศไม่สนับสนุน พลเอกประยุทธ์ อย่างพรรคเพื่อไทยมีโอกาสกลับมาครองเสียงข้างมากเกินกึ่งหนึ่งของสภาผู้แทนฯ (251 เสียง) ได้ แต่จำนวนดังกล่าวยังไม่เพียงพอต่อการจัดตั้งรัฐบาลและต้องหาพันธมิตรที่มีจุดยืนร่วมกันมาสนับสนุนให้ถึง 376 เสียง ซึ่งพรรคที่มีจุดยืนดังกล่าว ประกอบไปด้วย

พรรคเพื่อไทย

พรรคเพื่อไทยเป็นพรรคที่ตั้งขึ้นเพื่อสานต่อการทำงานจากพรรคไทยรักไทยที่นำโดย ‘ทักษิณ ชินวัตร’ อดีตนายกฯ และพรรคพลังประชาชน หลังจากทั้งสองพรรคถูกยุบไป แต่ด้วยความนิยมจากประชาชนทำให้พรรคเพื่อไทยได้เป็นรัฐบาลในการเลือกตั้งปี 2554 ก่อนจะถูกยึดอำนาจโดยคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ที่นำโดย พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ในปี 2557

ในการเลือกตั้ง 2562 คสช. ออกแบบระบบเลือกตั้งใหม่เพื่อทำให้พรรคเพื่อไทยเสียเปรียบแต่พรรคก็ยังชนะการเลือกตั้ง มีจำนวน ส.ส. มากที่สุดในสภา เพียงแต่ว่า ไม่สามารถจัดตั้งรัฐบาลได้ ในการเลือกตั้ง 2566 ที่ใช้ระบบเลือกตั้งคู่ขนานมีบัตรสองใบ พรรคเพื่อไทยประกาศขอประชาชนเลือกเพื่อไทยแบบ “แลนด์สไลด์” ให้ได้ ส.ส. เกิน 310 ที่นั่ง เพื่อต่อกรกับ ส.ว. โดยมีหัวหน้าพรรคคนใหม่ คือ นพ.ชลน่าน ศรีแก้ว อดีต รมช.สาธารณสุข พร้อมเปิดตัว แพทองธาร ชินวัตร ลูกสาวของทักษิณ เป็นหนึ่งในผู้ท้าชิงตำแหน่งนายกฯ และชูนโยบายค่าแรงขั้นต่ำ 600 บาท เพิ่มการจ้างงานผ่านการสร้าง Soft Power และยกระดับโครงการ 30 บาทรักษาทุกโรคให้ทุกคนเข้าถึงได้ง่ายและครอบคลุม

พรรคก้าวไกล

พรรคก้าวไกลเป็นพรรคที่ก่อตั้งขึ้น เพื่อสานต่อการทำงานของพรรคอนาคตใหม่ที่นำโดย ธนาธร จึงรุ่งเรืองกิจ หลังการเลือกตั้ง 2562 พรรคอนาคตใหม่มีจำนวน ส.ส. เป็นอันดับที่สามของสภา แต่ถูกศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคไป

พรรคก้าวไกลเป็นพรรคที่สืบเนื่องจากพรรคอนาคตใหม่ โดยเน้นนโยบายปฏิรูปโครงสร้างทางเศรษฐกิจและการเมือง โดยมี พิธา ลิ้มเจริญรัตน์ เป็นหัวหน้าพรรคและสานต่อนโยบายสำคัญ เช่น แก้รัฐธรรมนูญ #ปลดล็อกท้องถิ่น ผลักดันกฎหมาย #สุราก้าวหน้า #สมรสเท่าเทียม พร้อมกับการเปิดอภิปรายในประเด็นสำคัญ เช่น การปฏิรูปสถาบันกษัตริย์ ในการเลือกตั้ง2566 พรรคก้าวไกลส่ง พิธา ลิ้มเจริญรัตน์ เป็นผู้ท้าชิงเก้าอี้นายกฯ พร้อมผลักดันนโยบายสร้างรัฐสวัสดิการ บำนาญถ้วนหน้า ค่าแรงขั้นต่ำ 450 บาท และดันปฏิรูประบบราชการ กองทัพ-กระบวนการยุติธรรม พร้อมย้ำจุดยืน “ปิดสวิตช์ 3 ป.” เพื่อเอาเครือข่าย คสช. ออกจากการเมืองไทย

พรรคเสรีรวมไทย

พรรคเสรีรวมไทยเป็นพรรคการเมืองใหม่ในการเลือกตั้ง ปี 2562 โดยมี พลตำรวจเอก เสรีพิศุทธ์ เตมียเวส อดีตผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เป็นหัวหน้าพรรค พรรคมีบทบาทสำคัญในการตรวจสอบ ส.ส. พรรครัฐบาล สำหรับการเลือกตั้งปี 2566 พรรคเสรีรวมไทยเสนอ พล.ต.อ.เสรีพิศุทธ์ เตมียเวส เป็นแคนดิเดตนายกฯ พร้อมผลักดันนโยบายปฏิรูปกองทัพ ปฏิรูปตำรวจ ปราบปรามการทุจริต และปราบปรามยาเสพติด

พรรคเพื่อชาติ

พรรคเพื่อชาติเป็นพรรคการเมืองใหม่ในการเลือกตั้ง 2562 ในขณะนั้นมี สงคราม กิจเลิศไพโรจน์ อดีต รมว. พาณิชย์ เป็นหัวหน้าพรรค และมี จตุพร พรหมพันธุ์ อดีตประธานแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) เป็นผู้ช่วยปราศรัยหาเสียง แต่ในการเลือกตั้ง 2566 พรรคเพื่อชาติมีการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ โดย ปวิศรัฐฐ์ ติยะไพรัช อดีตผู้บริหารสโมสรฟุตบอลลีโอ เชียงราย ยูไนเต็ด และลูกสาวของยงยุทธ ติยะไพรัช อดีตประธานรัฐสภาจากพรรคพลังประชาชน ขึ้นเป็นหัวหน้าพรรคคนใหม่

พรรคประชาชาติ

พรรคประชาชาติเป็นพรรคการเมืองใหม่ในการเลือกตั้ง 2562 มี วันมูหะมัดนอร์ มะทา อดีตประธานรัฐสภาและ รมว. มหาดไทย เป็นหัวหน้าพรรค โดยมียุทธศาสตร์มุ่งเน้นที่พื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ สำหรับการเลือกตั้ง 2566 พรรคประชาชาติเตรียมเสนอ วันมูหะมัดนอร์ มะทา หัวหน้าพรรค เป็นแคนดิเดตนายกฯ โดยในอดีตมีการเสนอ พันตำรวจเอกทวี สอดส่องเลขาธิการพรรค เป็นแคนดิเดตนายกฯ ร่วมด้วย

พรรคไทยสร้างไทย

พรรคไทยสร้างไทยเป็นพรรคการเมืองที่ตั้งขึ้นใหม่ นำโดย คุณหญิงสุดารัตน์ เกยุราพันธุ์ อดีตแคนดิเดตนายกฯ ของพรรคเพื่อไทย มีอดีตขุนพลและ ส.ส. จากพรรคเพื่อไทยย้ายมาขับเคลื่อนพรรคด้วย เช่น โภคิน พลกุล อดีตประธานคณะกรรมการยุทธศาสตร์ด้านนโยบายและแผนงานพรรคเพื่อไทย และอนุดิษฐ์ นาครทรรพ อดีตเลขาธิการพรรคเพื่อไทย เป็นต้น

สำหรับการเลือกตั้ง 2566 พรรคไทยสร้างไทยประกาศส่ง คุณหญิงสุดารัตน์ เป็นผู้ท้าชิงในตำแหน่งนายกฯ พร้อมผลักดันนโยบายบำนาญก้าวหน้า 3,000 บาท

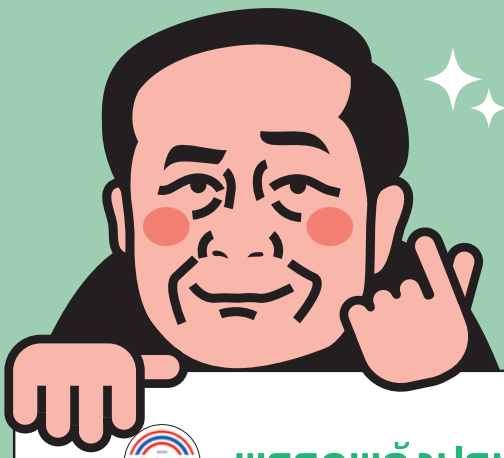

พรรคที่เคยสนับสนุน พลเอกประยุทธ์

ก่อนการเลือกตั้ง 2562 พรรคที่มีจุดยืนสนับสนุน พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา มีแค่สามพรรคการเมือง คือ พรรคพลังประชารัฐ พรรคประชาชนปฏิรูป และพรรครวมพลังประชาชาติไทย แต่หลังการเลือกตั้ง 2562 มีหลายพรรคการเมืองที่เปลี่ยนใจกลับมาสนับสนุน พลเอกประยุทธ์ เป็นนายกฯ โดยพรรคที่มีจุดยืนดังกล่าวประกอบไปด้วย

พรรคพลังประชารัฐ

พรรคพลังประชารัฐเป็นพรรคที่ตั้งขึ้นใหม่ในการเลือกตั้ง 2562 ภายใต้ความร่วมมือระหว่าง คสช. กับกลุ่มสาม ส. หรือ ‘สามมิตร’ ได้แก่ ‘สุริยะ จึงรุ่งเรืองกิจ’ และ ‘สมศักดิ์ เทพสุทิน’ อดีตรัฐมนตรีในสมัยรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร และ ‘สมคิด จาตุศรีพิทักษ์’ รองนายกรัฐมนตรีในรัฐบาลคสช.

หลังการเลือกตั้ง 2562 พลังประชารัฐบรรลุเป้าหมายในการส่ง พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกฯ โดยมี อุตตม สาวนายน และ สนธิรัตน์ สนธิจิรวงศ์ มาเป็นแกนนำพรรค แต่หลังจากจัดตั้งรัฐบาลกลับเกิดความขัดแย้งภายในพรรคอย่างรุนแรง จนพลเอกประวิตร วงษ์สุวรรณ เข้ามารับตำแหน่งหัวหน้าพรรคเพื่อยุติความขัดแย้ง แต่ก็ไม่เป็นผลส่งผลให้มีแกนนำจำนวนหนึ่งทยอยลาออก

ในการเลือกตั้ง 2566 หลังจาก พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ย้ายไปสังกัดพรรครวมไทยสร้างชาติ พรรคพลังประชารัฐประกาศสนับสนุน พลเอกประวิตร วงษ์สุวรรณ เป็นผู้ท้าชิงนายกฯ พร้อมดึงแกนนำเก่า อาทิ อุตตม และ สนธิรัตน์ และกลุ่มของธรรมนัส พรหมเผ่ากลับเข้ามาทำงานต่อ

พรรครวมไทยสร้างชาติ

พรรครวมไทยสร้างชาติ เป็นพรรคการเมืองที่ตั้งขึ้นใหม่เพื่อรองรับการเลือกตั้ง 2566 นำโดยพีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค อดีต ส.ส. บัญชีรายชื่อของพรรคประชาธิปัตย์เป็นหัวหน้าพรรค และมีเอกนัฏ พร้อมพันธุ์ อดีตแกนนำ กปปส. เป็นเลขาธิการพรรค พร้อมดึงแกนนำ กปปส. และ ส.ส. พรรคประชาธิปัตย์หลายคนมาร่วมพรรค เช่น ไตรรงค์ สุวรรณคีรี หรือ รังสิมา รอดรัศมี

พรรครวมไทยสร้างชาติ มีจุดยืนชัดเจนในการสนับสนุน พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกฯ อีกครั้ง โดยมีอีกหนึ่งขุมกำลังสำคัญมาจากอดีต ส.ส. พลังประชารัฐที่ประยุทธ์เลือกมาเป็นรัฐมนตรี เช่น สุชาติ ชมกลิ่น อนุชา นาคาศัย หรือ ธนกร วังบุญคงชนะ

พรรคประชาธิปัตย์

พรรคประชาธิปัตย์เป็นพรรคเก่าแก่ที่สุดของไทย ในการเลือกตั้ง 2562 พรรคประชาธิปัตย์ที่นำโดย อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ประกาศไม่สนับสนุน พลเอกประยุทธ์ เป็นนายกฯ แต่หลังการเลือกตั้ง พรรคประชาธิปัตย์มีมติเข้าร่วมรัฐบาล พร้อมเปลี่ยนตัวหัวหน้าเป็น จุรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์

ในการเลือกตั้ง 2566 พรรคประชาธิปัตย์ประกาศดัน จุรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์ เป็นผู้ท้าชิงตำแหน่งนายกฯ ในขณะที่พรรคสูญเสียแกนนำคนสำคัญของพรรคไปอยู่พรรคอื่นหลายคน เช่น พีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค อดีตรมว.ยุติธรรม กรณ์ จาติกวณิช อดีต รมว.คลัง และนิพิฏฐ์ อินทรสมบัติ อดีต รมว. วัฒนธรรม

พรรคภูมิใจไทย

พรรคภูมิใจไทยเป็นพรรคการเมืองที่ตั้งขึ้นหลังการยุบพรรคพลังประชาชน โดยมีฐานมาจากบรรดา ส.ส. กลุ่ม “เพื่อนเนวิน(ชิดชอบ)” ที่ไม่ยอมย้ายไปพรรคเพื่อไทย แต่หันไปจับมือกับพรรคประชาธิปัตย์เป็นรัฐบาล ในการเลือกตั้ง 2562 ภูมิใจไทยก็จับมือพรรคพลังประชารัฐเพื่อเลือก พลเอกประยุทธ์ เป็นนายกฯ พรรคภูมิใจไทยภายใต้การนำของ อนุทิน ชาญวีรกูล คว้าเก้าอี้ ส.ส. ไปเป็นอันดับที่ห้าของสภา แต่หลังการยุบพรรคอนาคตใหม่ พรรคภูมิใจไทยได้ดูดดึงตัว ส.ส. มาเพิ่มจนมีจำนวน ส.ส.มากเป็นอันดับที่สามของสภา ทำให้การถูกอภิปรายไม่ไว้วางใจแต่ละครั้งคะแนนไว้วางใจของ รมต.ของพรรคนี้สูงเป็นลำดับต้นๆ ตลอด ในการเลือกตั้ง 2566 พรรคภูมิใจไทยประกาศส่ง อนุทิน ชาญวีรกูล เป็นผู้ท้าชิงนายกฯ

พรรคชาติไทยพัฒนา

พรรคชาติไทยพัฒนาเคยเป็นพรรคการเมืองภายใต้การนำของ บรรหาร ศิลปอาชา อดีตนายกฯ ต่อมา กัญจนา ศิลปอาชา ลูกสาวของบรรหาร ได้รับหน้าที่เป็นหัวหน้าพรรค ก่อนจะตัดสินใจเข้าร่วมรัฐบาลกับพรรคพลังประชารัฐ โดยมี วราวุธ ศิลปอาชา รับตำแหน่งเป็น รมว. ทรัพยากรธรรมชาติฯ สำหรับการเลือกตั้ง 2566 พรรคชาติไทยพัฒนา ประกาศส่ง วราวุธ ศิลปอาชา ในฐานะหัวหน้าพรรคคนใหม่เป็นผู้ท้าชิงตำแหน่งนายกฯ

พรรคชาติพัฒนากล้า

พรรคชาติพัฒนากล้า มีชื่อเดิมว่าพรรคชาติพัฒนาที่นำโดย เทวัญ ลิปตพัลลภ น้องชายของสุวัจน์ ลิปพัลลภ ในการเลือกตั้ง 2562 พรรคชาติพัฒนาไม่แสดงจุดยืนว่าจะเข้ากับฝ่ายไหน แต่หลังการเลือกตั้งก็ได้เข้าร่วมรัฐบาลกับพลังประชารัฐ สำหรับการเลือกตั้ง 2566 พรรคชาติพัฒนาได้จับมือกับพรรคกล้า ก่อนจะเปลี่ยนชื่อเป็นพรรคชาติพัฒนากล้า โดยมี กรณ์ จาติกวาณิช เป็นหัวหน้าพรรคและอาจจะเป็นผู้ท้าชิงตำแหน่งนายกฯ ของพรรค

พรรคที่ไม่สนับสนุน พล.อ.ประยุทธ์ เป็นนายกรัฐมนตรี

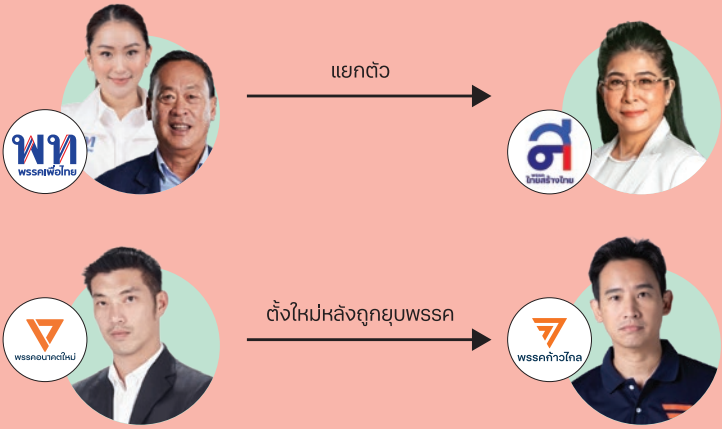

หมายเหตุ: จุดยืนของพรรคการเมืองอ้างอิงจากการลงมติเลือกนายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 5 มิถุนายน 2562

พรรคที่เคยสนับสนุน พล.อ.ประยุทธ์ เป็นนายกรัฐมนตรี

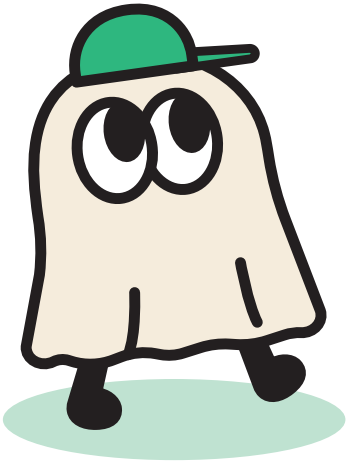

บทที่ 4

จุดยืน พรรคการเมือง

เลือกตั้ง 66

เปิดจุดยืนพรรคการเมืองต่อการ แก้ไขหรือร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่

รัฐธรรมนูญ ปี 2560 เป็นหนึ่งในหัวใจสำคัญที่ทำให้ พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา สามารถสืบทอดอำนาจได้ ด้วยกลไก เช่น การแทรกแซงที่มาขององค์กรอิสระและศาลรัฐธรรมนูญ การมี ส.ว. ที่มาจากคสช.มาร่วมเลือกนายกฯด้วยเหตุนี้การร่างรัฐธรรมนูญใหม่โดยประชาชนจึงเป็นวาระสำคัญในการเลือกตั้ง 2566

ที่ผ่านมา ทั้ง ส.ส. และ ส.ว. พิจารณาร่างแก้รัฐธรรมนูญไปแล้วไม่น้อยกว่า 6 ครั้ง 26 ร่าง แต่มีเพียงเรื่องระบบเลือกตั้งเท่านั้นที่ผ่านในขณะที่ข้อเสนอให้มีสภาร่างรัฐธรรมนูญ(สสร.)จากการเลือกตั้งถูกปัดตก เนื่องจากได้รับเสียงเห็นชอบจาก ส.ส. และ ส.ว. รวมกันไม่ถึงกึ่งหนึ่ง

ข้อเสนอแก้รัฐธรรมนูญ	เพื่อไทย			ก้าวไกล		
เลือกตั้ง สสร. ร่างรัฐธรรมนูญใหม่ทุกหมวดทุกมาตรา	✓	132	2	✓	53	
เลือกตั้ง สสร. ร่างรัฐธรรมนูญใหม่ แต่ห้ามแก้ไขหมวดหนึ่งและสอง (วาระสาม)	✓	108	26	✓	48	4
เพิ่มช่องทางให้ นายกฯ มาจาก ส.ส.*	✓	130		✓	50	
ยกเลิกอำนาจ ส.ว. ร่วมเลือกนายกฯ*	✓	130		✓	50	
ยกเลิกการนิรโทษกรรมให้ คสช.	✓	132	2	✓	53	
ยกเลิกการมี ส.ว. -ใช้ระบบสภาเดี่ยว	✓	123		✓	47	5
กระจายอำนาจ #ปลดล็อกท้องถิ่น	✓	118	6	✓	43	5

ข้อเสนอแก้รัฐธรรมนูญ	พลังประชารัฐ			ภูมิใจไทย		
เลือกตั้ง สสร. ร่างรัฐธรรมนูญใหม่ทุกหมวดทุกมาตรา	✗	31	91	✗	21	40
เลือกตั้ง สสร. ร่างรัฐธรรมนูญใหม่ แต่ห้ามแก้ไขหมวดหนึ่งและสอง (วาระสาม)	✗	1	115	✗		61
เพิ่มช่องทางให้ นายกฯ มาจาก ส.ส.*	✗	14	91	✓	55	
ยกเลิกอำนาจ ส.ว. ร่วมเลือกนายกฯ*	✗	10	90	5	✓	55
ยกเลิกการนิรโทษกรรมให้ คสช.	✗	4	116	✗		61
ยกเลิกการมี ส.ว. -ใช้ระบบสภาเดี่ยว	✗	110		✗	1	54
กระจายอำนาจ #ปลดล็อกท้องถิ่น	✗	21	27	47	✗	18

อีกทั้ง ข้อเสนอให้เขียนรัฐธรรมนูญใหม่ยังมีเสียงสนับสนุนจาก ส.ว. ไม่ถึงหนึ่งในสาม หรือประมาณ 84 เสียง จึงต้องตกไป ส่วนข้อเสนอที่เกี่ยวกับการตัดกลไกการสืบทอดอำนาจ คสช. หรือระบอบประยุทธ์ เช่น การเพิ่มช่องทางให้นายกฯ มาจาก ส.ส. การยกเลิกอำนาจ ส.ว. ร่วมเลือกนายกฯ หรือ การยกเลิกการนิรโทษกรรมให้กับ คสช. ก็ไม่ผ่านความเห็นชอบจากรัฐสภา แม้ว่าจะได้รับเสียงข้างมากเกินกึ่งหนึ่งก็ตาม แต่ติดเงื่อนไขเรื่องต้องได้รับเสียงเห็นชอบจาก ส.ว. ไม่น้อยกว่าหนึ่งในสาม

ในการเลือกตั้ง 2566 หากพรรคการเมืองที่มีจุดยืนผลักดันการร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่โดยประชาชนสามารถครองเสียงข้างมากได้ถึง 376 เสียง ประตูด่านแรกของการร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ก็จะเปิดออก ทำให้โอกาสที่จะร่างรัฐธรรมนูญใหม่หรือแก้รัฐธรรมนูในประเด็นสำคัญ เช่น การรื้อถอนอำนาจ คสช. ไปจนถึงการขยายสิทธิเสรีภาพของประชาชน ก็มีความเป็นไปได้มากขึ้น

● เห็นชอบ ● ไม่เห็นชอบ ● งดออกเสียง

เสรีรวมไทย	ประชาชาติ	เพื่อชาติ	ไทยสร้างไทย*
✓ 10	✓ 6 1	✓ 5	–
✓ 7 3	✓ 6 1	✓ 5	✓
✓ 11	✓ 4	✓ 5	–
✓ 11	✓ 4	✓ 5	–
✓ 10	✓ 6 1	✓ 5	–
✓ 10	✓ 6	✓ 5	–
✓ 10 1	✓ 6	✓ 4 1	–

ประชาธิปัตย์	ชาติไทยพัฒนา	ชาติพัฒนากล้า	รวมไทยสร้างชาติ*
✗ 49	✗ 11	✗ 4	–
✓ 28 23	✗ 12	✗ 4	–
✓ 44 1	✓ 7	✓ 4	–
✓ 44 1	✓ 7	✓ 4	–
✗ 49	✗ 11	✗ 4	–
✗ 43 1	✗ 10	✗ 4	–
✓ 33 2 10	✗ 4 3	✗ 1 2	–

หมายเหตุ: * ข้อมูลการลงมติเมื่อวันที่ 6 และ 7 กันยายน 2565

ส่องผลงานพรรคการเมือง ผลักดันร่างกฎหมายอะไรบ้าง?

การผลักดันนโยบายที่พรรคการเมืองหาเสียงไว้ นอกจากทำได้โดยฝ่ายบริหารแล้ว บางนโยบายก็จำเป็นต้องแก้ไขกฎหมายผ่านกระบวนการของสภา เพื่อให้ ส.ส. ลงมติ นอกจากนี้ ส.ส. ยังสามารถผลักดันกฎหมายให้เข้าสภาได้อีกด้วย

ชวนดูผลงานพรรคการเมืองในการผลักดันร่างกฎหมายในห้าประเด็น ว่าแต่ละพรรคการเมืองเสนอกฎหมายอะไรบ้าง

กระบวนการยุติธรรม

แก้กฎหมายวิธีพิจารณาความ ป้องกันปัญหาฟ้องคดีปิดปาก

เสนอแก้ไขกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งและกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเพิ่มกลไกที่จะป้องกันไม่ให้เกิดการฟ้องคดีปิดปาก เช่น เมื่อจำเลยได้รับคำฟ้องแล้ว และเห็นว่าคดีที่ฟ้องนั้นเป็น “คดีปิดกั้นการมีส่วนร่วมสาธารณะ” สามารถยื่นคำร้องเพื่อให้ศาลยกฟ้องได้ภายในระยะเวลายื่นคำให้การ และให้ศาลนัดพิจารณาคดีโดยเร็ว

แก้ธรรมนูญศาลทหาร ประชาชนฟ้องทหารที่ศาลยุติธรรมได้

ธรรมนูญศาลทหารกำหนดให้กรณีที่ทหารเป็นผู้กระทำผิดในความผิดกฎหมายทหาร หรือความผิดอาญา คดีนั้นจะอยู่ในเขตอำนาจศาลทหาร โดยไม่ได้พิจารณาว่าผู้เสียหายจะเป็นทหารหรือไม่ เสนอแก้ไขให้คดีที่ทหารกระทำผิดกับบุคคลที่ไม่ใช่ทหารเป็นผู้เสียหาย จะไม่อยู่ในเขตอำนาจศาลทหาร เท่ากับว่าคดีอาญาที่ประชาชนถูกกระทำโดยทหาร สามารถดำเนินการในศาลยุติธรรมได้

ผลักดันกฎหมายป้องกันซ้อมทรมาน-อุ้มหาย ยุติวงจรลอยนวลพ้นผิด

ออกกฎหมายใหม่เพื่อป้องกันปัญหาการทรมานหรือการอุ้มหาย มุ่งเอาผิดกับ “เจ้าหน้าที่รัฐ” ที่กระทำความผิด ร่างทั้งสองฉบับจากสองพรรคการเมือง ถูกพิจารณาประกบกับร่างที่เสนอโดย กมธ.กฎหมายฯ ซึ่งเป็นร่างที่มาจากภาคประชาชน และร่างที่เสนอโดยคณะรัฐมนตรี ร่างกฎหมายนี้ผ่านสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา จนประกาศเป็นกฎหมายเมื่อ 25 ตุลาคม 2565

การศึกษา

แก้ไขกฎหมาย กยศ.

เสนอแก้ไขกฎหมายกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) ประกบกับร่างที่เสนอโดยคณะรัฐมนตรี รวมเป็นห้าฉบับ สาระสำคัญคือ การกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาปลอดดอกเบี้ย ไม่คิดค่าปรับผิดนัดชำระ ไม่ต้องมีผู้ค้ำประกัน และให้มีผลย้อนหลังต่อผู้กู้ยืมเงินและผู้ค้ำประกันทุกราย แต่ต่อมาถูกแก้ไขโดยวุฒิสภา เรียกเก็บดอกเบี้ยจากผู้กู้ 1% ต่อปีแหมือนในกฎหมายเดิม แต่ให้คิดเบี้ยปรับกรณีผิดชำระหนี้แค่ 0.5%

สิ่งแวดล้อม

ร่าง พ.ร.บ. อากาศสะอาด

รับรองสิทธิในการได้รับอากาศสะอาด สิทธิทางศาลในการฟ้องร้องต่อผู้ก่อให้เกิดมลพิษทางอากาศโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย กำหนดกลไกการบริหารจัดการอากาศสะอาด และให้ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายเพื่ออากาศสะอาด

เสรีภาพในการแสดงออก

ปฏิรูปกฎหมายหมิ่นประมาททั้งระบบ

ย้ายมาตรา 112 ออกจากหมวดความมั่นคง ปรับลดอัตราโทษจากจำคุก 3-15 ปี เป็นจำคุกไม่เกิน 1 ปี ปรับไม่เกิน 300,000 บาท แก้ไขโทษในความผิดดูหมิ่นเจ้าพนักงาน ความผิดดูหมิ่นศาล ความผิดฐานหมิ่นประมาทบุคคลธรรมดา ความผิดฐานดูหมิ่นซึ่งหน้าหรือด้วยการโฆษณา โดยนำโทษจำคุกออกเหลือแต่โทษปรับ

แก้รัฐธรรมนูญคุ้มครองเสรีภาพในการแสดงออก ติชมด้วยความเป็นธรรมถูกจำกัดสิทธิไม่ได้

รัฐธรรมนูญกำหนดให้การใช้เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นสามารถถูกจำกัดได้โดยอาศัยอำนาจตามที่บทบัญญัติขึ้นเพื่อรักษาความมั่งคงของรัฐ เพื่อคุ้มครองสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลอื่น เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเพื่อป้องกันสุขภาพของประชาชน เสนอแก้ไขเพิ่มเติมประโยคสุดท้ายเข้าไปว่า “ทั้งนี้ บทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวจะจำกัดการติชมด้วยความเป็นธรรมมิได้”

เพศ

#สมรสเท่าเทียม

แก้ไขประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ให้การสมรสที่ทำได้เฉพาะ “ชาย-หญิง” เป็น “บุคคล-บุคคล” ผู้มีความหลากหลายทางเพศ จดทะเบียนสมรสได้ สิทธิหน้าที่เหมือนคู่สมรสชาย-หญิง

ร่าง พ.ร.บ.คู่ชีวิต

กฎหมายเฉพาะรับรองสิทธิการจดทะเบียนคู่ชีวิตแยกออกจากประมวลกฎหมายแพ่งเรื่องการสมรส บุคคลไม่ว่าเพศใดสามารถจดทะเบียนคู่ชีวิตได้ มีสิทธิคล้ายคู่สมรส

#ทำแท้งปลอดภัย

กฎหมายอาญากำหนดความผิดสำหรับผู้ที่ทำแท้ง เสนอแก้ไขให้ผู้ที่ทำแท้งภายในอายุครรภ์ 24 สัปดาห์ ไม่มีความผิด ประกบกับร่างที่คณะรัฐมนตรีเสนอ สุดท้ายประกาศใช้เป็นกฎหมายผู้มีอายุครรภ์ 12 สัปดาห์ ทำแท้งได้ไม่มีความผิด แต่ถ้าอายุครรภ์เกิน 12 แต่ไม่เกิน 20 สัปดาห์ ยืนยันจะทำแท้ง ต้องตรวจและรับคำปรึกษาทางเลือกตามเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด จึงจะทำแท้งได้

แก้ไขความผิดฐานข่มขืน เพิ่มความผิดคุกคามทางเพศ

- กฎหมายอาญาปัจจุบัน กำหนดฐานความผิดแยก ความผิดข่มขืนกระทำชำเรา ลักษณะการกระทำคือ ใช้อวัยวะเพศของผู้กระทำล่วงล้ำอวัยวะเพศ ทวารหนัก หรือช่องปากของผู้อื่น แต่ถ้าใช้วัตถุอื่นหรืออวัยวะอื่นที่ไม่ใช่อวัยวะเพศล่วงล้ำอวัยวะเพศหรือทวารหนักของผู้ถูกกระทำ จะมีความผิดฐานอนาจาร แต่มีโทษเท่าข่มขืน
- เสนอแก้ไขความผิดฐานข่มขืน ไม่ว่าจะใช้อวัยวะเพศหรือสิ่งอื่นใดล่วงล้ำไปในอวัยวะเพศ ทวารหนัก หรือช่องปาก ของผู้อื่น ก็ผิดฐานข่มขืน และเสนอเพิ่มความผิดฐานคุกคามทางเพศ

เช็คจุดยืนพรรคการเมืองต่อกฎหมาย พรรคหน้าเก่าเลือกตั้ง 2562 โหวตยังไง?

บทบาทหน้าที่สำคัญของ ส.ส. ที่ประชาชนเลือกมา คือการ “พิจารณาร่างกฎหมาย” ที่จะบังคับใช้กับประชาชน การออกกฎหมายใหม่หรือการแก้ไขกฎหมาย ต้องใช้ “เสียงข้างมาก” เกินกว่าครึ่งหนึ่งของของจำนวน ส.ส. และจำนวน ส.ว. ในสภา

การเสนอร่างกฎหมายที่เกิดจากการผลักดันตามนโยบายของพรรคร่วมรัฐบาล โดยเฉพาะกรณีที่พรรคร่วมรัฐบาลคุมเสียงโหวต ของ ส.ส. ในพรรคได้ ร่างกฎหมายนั้นจะ**ยิ่งมีโอกาสที่ผ่านสภาและเกิดขึ้นจริงได้มากกว่าเพราะรัฐบาลเป็นฝั่งที่ครองเสียงข้างมากในสภา การเลือก ส.ส. จึงไม่ได้มีผลแค่การแก้ไขปัญหาในพื้นที่ แต่ ส.ส. สามารถผลักดันการแก้ไขกฎหมายที่อาจเปลี่ยนแปลงคุณภาพชีวิตประชาชนได้**

หลังการเลือกตั้ง 2562 มีร่างกฎหมายหลายฉบับ หลายประเด็นที่เข้าสู่สภา แต่ละพรรคการเมืองก็มีแนวทางในการโหวตกฎหมายแตกต่างกัน บางฉบับผ่านสภาจนประกาศใช้เป็นกฎหมาย เช่น ร่าง พ.ร.บ. ป้องกันทรมานอุ้มหายฯ บางฉบับผ่านสภาแค่ด่านแรก แต่ตกไปเพราะสภาหมดอายุ เช่น #สมรสเท่าเทียม ร่าง พ.ร.บ. คู่ชีวิต ในสนามการเลือกตั้ง 2566 กฎหมายหลายประเด็นอาจถูกนำเสนอเป็นนโยบายอีกครั้ง รวมถึงการผลักดันกฎหมายใหม่ๆ ด้วย ก่อนเข้าคูหา กาบัตรเลือก ส.ส. ชวนย้อนดูจุดยืนพรรคการเมืองหน้าเก่า ว่าแต่ละพรรคแสดงจุดยืนผ่านการโหวตกฎหมายอย่างไรบ้าง

เช็คจุดยืนพรรคการเมืองต่อกฎหมาย พรรคหน้าเก่าเลือกตั้ง 2562 โหวตยังไง?

		เพื่อไทย		
พ.ร.ก. โอนอัตรากำลังพลฯ	โอนกำลังพล และงบประมาณกองทัพบางส่วน ไปเป็นของหน่วยบัญชาการถวายความปลอดภัย รักษาพระองค์ ซึ่งเป็นส่วนราชการในพระองค์	✓	118	
ปลดอาวุธ คสช.	เสนอโดยภาคประชาชน เพื่อยกเลิก ประกาศ/คำสั่งคสช. ที่ขัดสิทธิมนุษยชน	✓	103	
ร่าง พ.ร.บ. ป้องกันทรมานอุ้มหายฯ	ป้องกันและอุดช่องโหว่ปัญหาการทรมาน หรือการอุ้มหาย	✓	83	
ร่าง พ.ร.บ. กัญชา กัญชง	เสนอโดยพรรคภูมิใจไทย มาตรการควบคุม กัญชา หลังกระทรวงสาธารณสุขประกาศ ปลดกัญชาออกจากการเป็นยาเสพติด	✓	91	11
#สุราก้าวหน้า (วาระ 3)	ผลิตสุราเพื่อบริโภคไม่ต้องขออนุญาต ปลดล็อกข้อจำกัดการผลิตสุรา เปิดทางให้ผู้ประกอบการรายย่อย	✓	113	7
#สมรสเท่าเทียม	แก้ไขประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ให้การสมรสที่ทำได้เฉพาะ “ชาย-หญิง” เป็น “บุคคล-บุคคล”	✓	106	3
ร่าง พ.ร.บ. คู่ชีวิต (เสนอโดย ครม.)	ผู้ที่มีเพศกำเนิดเดียวกัน สามารถ จดทะเบียนคู่ชีวิตได้ มีสิทธิคล้ายคู่สมรส	✗	6	102
ร่าง พ.ร.บ. คู่ชีวิต (เสนอโดย พรรคประชาธิปัตย์)	บุคคลไม่ว่าเพศใด สามารถ จดทะเบียนคู่ชีวิตได้ มีสิทธิคล้ายคู่สมรส	✗	7	103 1

		พลังประชารัฐ*		
พ.ร.ก. โอนอัตรากำลังพลฯ	โอนกำลังพล และงบประมาณกองทัพบางส่วน ไปเป็นของหน่วยบัญชาการถวายความปลอดภัย รักษาพระองค์ ซึ่งเป็นส่วนราชการในพระองค์	✓	110	
ปลดอาวุธ คสช.	เสนอโดยภาคประชาชน เพื่อยกเลิก ประกาศ/คำสั่งคสช. ที่ขัดสิทธิมนุษยชน	✗		194
ร่าง พ.ร.บ. ป้องกันทรมานอุ้มหายฯ	ป้องกันและอุดช่องโหว่ปัญหาการทรมาน หรือการอุ้มหาย	✓	103	
ร่าง พ.ร.บ. กัญชา กัญชง	เสนอโดยพรรคภูมิใจไทย มาตรการควบคุม กัญชา หลังกระทรวงสาธารณสุขประกาศ ปลดกัญชาออกจากการเป็นยาเสพติด	✓	96	2
#สุราก้าวหน้า (วาระ 3)	ผลิตสุราเพื่อบริโภคไม่ต้องขออนุญาต ปลดล็อกข้อจำกัดการผลิตสุรา เปิดทางให้ผู้ประกอบการรายย่อย	✗	6	86 2
#สมรสเท่าเทียม	แก้ไขประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ให้การสมรสที่ทำได้เฉพาะ “ชาย-หญิง” เป็น “บุคคล-บุคคล”	✗	19	76
ร่าง พ.ร.บ. คู่ชีวิต (เสนอโดย ครม.)	ผู้ที่มีเพศกำเนิดเดียวกัน สามารถ จดทะเบียนคู่ชีวิตได้ มีสิทธิคล้ายคู่สมรส	✓	94	3
ร่าง พ.ร.บ. คู่ชีวิต (เสนอโดย พรรคประชาธิปัตย์)	บุคคลไม่ว่าเพศใด สามารถ จดทะเบียนคู่ชีวิตได้ มีสิทธิคล้ายคู่สมรส	✓	94	3

*หมายเหตุ คะแนนเสียงจากพรรคเศรษฐกิจไทยถูกนับรวมกับพรรคพลังประชารัฐ

● เห็นชอบ ● ไม่เห็นชอบ ● งดออกเสียง

ก้าวไกล	เสรีรวมไทย	ประชาชาติ	เพื่อชาติ
✗ 60	✓ 8	✓ 5	✓ 3
✓ 53 5	✓ 7	✓ 1	✓ 3
✓ 45	✓ 4	✓ 6	✓ 1
✓ 48	✓ 6	✗ 1 6	✓ 4 11
✓ 46 5	✓ 7	✗ 4	✓ 3 1
✓ 43 4 1	✓ 5	✗ 4	✓ 4
✗ 4 44	✗ 5	✗ 1 3	✗ 4
✓ 23 1 21	✗ 5	✗ 1 3	✗ 4

ภูมิใจไทย	ประชาธิปัตย์	ชาติไทยพัฒนา	ชาติพัฒนากล้า
✓ 49 8 1	✓ 45 1	✓ 9 1	✓ 3 1
✗ 57 1	✗ 2 36 2	✗ 7	✗ 4
✓ 54 1	✓ 38	✓ 6	✓ 4
✓ 59 1	✓ 38 1 2	✓ 10	✓ 2
✗ 54 2	✗ 9 22 8	✗ 1 9 1	✓ 2 1
✗ 2 45 6	✗ 13 29 1	✗ 9	✗ 2 1
✓ 46 2 4	✓ 40 2 1	✓ 9	✓ 3 1
✓ 46 2 5	✓ 42 2 1	✓ 9	✓ 3

ร่างกฎหมายอย่างน้อย 38 ฉบับ อดเข้าสภา!

เหตุถูกพลเอกประยุทธ์ ปัดตก!

“นายกรัฐมนตรี” นอกจากเป็นผู้นำรัฐบาลบริหารประเทศ ยังเป็นส่วนหนึ่งของคณะรัฐมนตรีที่สามารถเสนอร่างกฎหมายเข้าสภาได้ และสามารถจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี วางแผนการใช้จ่ายงบประมาณประเทศ

ด้วยเหตุว่านายกฯ ต้องรู้สถานะการเงินการคลังของประเทศ รัฐธรรมนูญจึงกำหนดให้ร่างกฎหมายใดที่จะส่งผลต่อสถานะการเงินการคลังของรัฐ หรือ “ร่างการเงิน” ซึ่งเสนอโดย ส.ส. หรือประชาชนเข้าชื่อ 10,000 ชื่อ จะต้องผ่านด่านได้รับ “คำรับรอง” ของนายกฯ ก่อน จึงจะเข้าสภาได้ ร่างการเงินที่นายกฯ “ไม่รับรอง” ก็จะถูกปัดตก อดเข้าสภา

หลังเลือกตั้ง 2562 จนถึงช่วงปลายปี 2565 พลเอกประยุทธ์ ใช้อำนาจนี้ “ปัดตก” ร่างกฎหมายไปอย่างน้อย 38 ฉบับ เกินครึ่งเป็นร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประชาชน

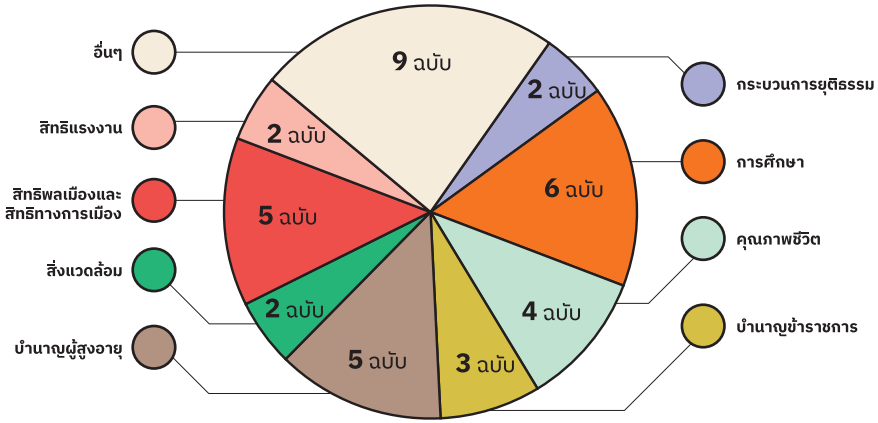

16 ฉบับ
เสนอโดย
ส.ส. พรรคร่วมรัฐบาล
เช่น

- ร่าง พ.ร.บ. อากาศสะอาด
- ร่าง พ.ร.บ. บำนาญผู้สูงอายุขั้นพื้นฐาน
- ร่าง พ.ร.บ. การแบ่งปันผลประโยชน์ยางพารา
- ร่าง พ.ร.บ. การแบ่งปันผลประโยชน์มันสำปะหลัง

15 ฉบับ
เสนอโดย
ส.ส. พรรคฝ่ายค้าน
เช่น

- ร่าง พ.ร.บ. คุ้มครองแรงงาน 2 ฉบับ
- ร่าง พ.ร.บ. บำนาญฯ (ผู้สูงอายุ) 3 ฉบับ
- ร่าง พ.ร.บ. รับราชการทหาร

7 ฉบับ
เสนอโดย
ประชาชน
เช่น

- ร่าง พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ
- ร่าง พ.ร.บ. อากาศสะอาด
- ร่าง พ.ร.บ. บำนาญแห่งชาติ

การเลือกตั้งเป็น
โอกาสที่เราจะได้เลือก
“ความเปลี่ยนแปลง”

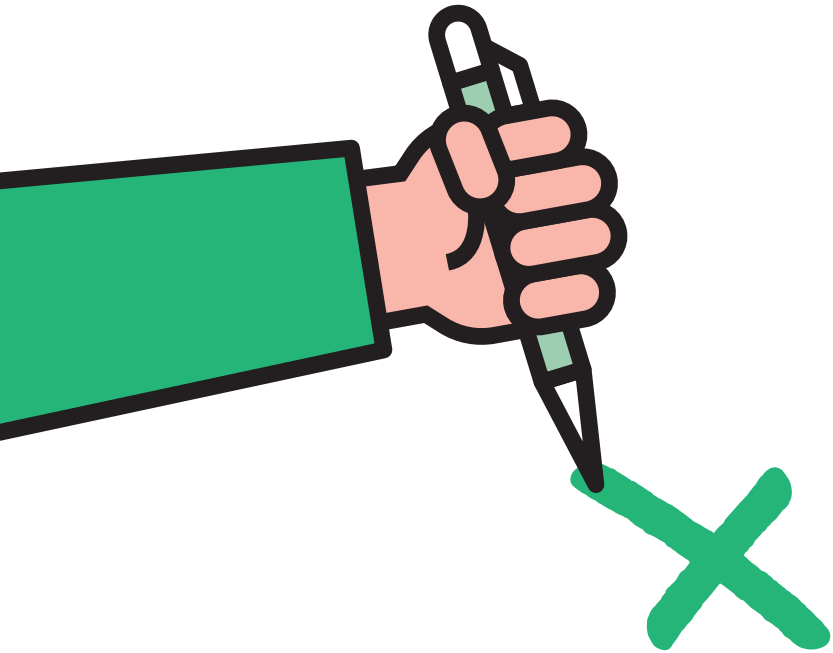

บทที่ 5

หนทางสู่ประชาธิปไตยหลังเลือกตั้ง

3 ข้อเสนอ

ก้าวแรก พาประเทศไทยกลับสู่ ประชาธิปไตยเต็มใบ

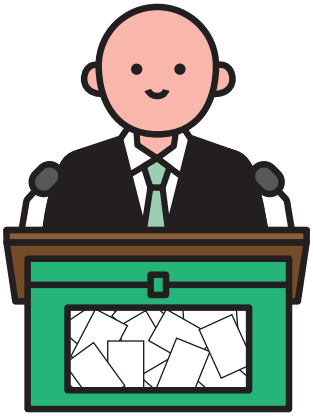

1. นายกรัฐมนตรี ต้องเป็น ส.ส.

รัฐธรรมนูญ 2560 ได้ทำลายหลักการ“นายกฯ ต้องมาจากการเลือกตั้ง” เพราะไม่ได้กำหนดให้นายกฯ ต้องเป็น ส.ส. แต่เพื่อสร้างนายกฯ ที่ยึดโยงกับประชาชนอย่างเป็นรูปธรรม ผ่านการเลือกตั้ง และสร้างหลักประกันว่านายกฯ ในฐานะ ส.ส. คนหนึ่งจะต้องรับผิดชอบต่อการตรวจสอบของสภา พรรคการเมืองก็ควรจะรักษาวิถีปฏิบัติแบบประชาธิปไตย ด้วยการให้สามรายชื่อว่าที่นายกฯ ลงสมัครเป็น ส.ส. ด้วย

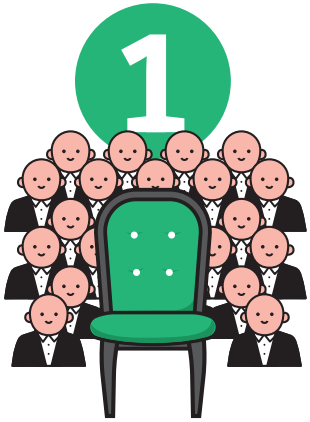

2. พรรคที่ได้ ส.ส.มากที่สุด ควรได้รับสิทธิจัดตั้งรัฐบาลก่อน

เพื่อสร้างความชอบธรรมให้รัฐบาล หลังการเลือกตั้ง 2566 พรรคการเมืองที่ได้รับที่นั่ง ส.ส. มากที่สุดในสภา ควรได้รับสิทธิให้เป็นแกนนำจัดตั้งรัฐบาลก่อน เพราะถือว่าพรรคการเมืองที่มีที่นั่งลำดับหนึ่งได้รับความชอบธรรมจากประชาชนมากที่สุด หากการจัดตั้งรัฐบาลของพรรคเสียงข้างมากล้มเหลวจึงจะเป็นโอกาสของพรรคการเมืองอันดับรองลงมาในการจัดตั้งรัฐบาล แต่ต้องไม่เอาเสียง ส.ว. มาเป็นข้อต่อรองด้วย

3. ส.ว. ต้องเคารพเจตจำนงเสียงข้างมาก

ส.ว. ที่ได้รับการแต่งตั้งจาก คสช. ทั้ง 250 คน ต้องตระหนักว่าตนเองไร้ความชอบธรรมในการเลือกนายกฯ จึงต้องเคารพเจตจำนงของประชาชนด้วยการยกมือให้กับแคนดิเดตนายกฯ ที่มาจากพรรคการเมืองที่รวบรวมเสียงข้างมากของ ส.ส ได้เท่านั้น อีกทั้ง ส.ว. ต้องไม่งดออกเสียง เพราะจะทำให้ไม่สามารถเลือกนายกฯ ตามระบบได้ และเป็นการเปิดทางให้เกิดนายกฯ คนนอกที่ไม่ได้มาจากประชาชน

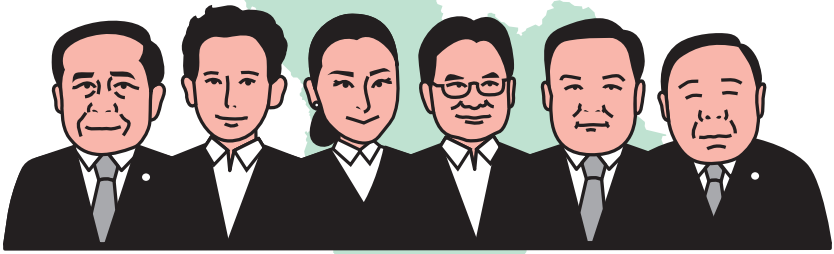

คาดการณ์ 4 ฉากการเมือง หลังเลือกตั้ง 2566

ระบอบการเมืองไทยอยู่ในภาวะไม่ปกติ เป็นระบอบการเมืองกึ่งเผด็จการกึ่งประชาธิปไตย ทำให้ผลการเลือกตั้งไม่ใช่ปัจจัยเดียวที่จะกำหนดว่าใครจะเป็นนายกฯ และพรรคใดจะเป็นแกนนำในการจัดตั้งรัฐบาล ทำให้การเมืองหลังการเลือกตั้งยังมีความไม่แน่นอน ซึ่งอาจประเมินฉากทัศน์หลังการเลือกตั้งอย่างคร่าวๆ ได้ทั้งหมด 4 ฉาก

1 ประยุทธ์+ประวิตร รวมขั้วเดิมตั้งรัฐบาลอีกครั้ง

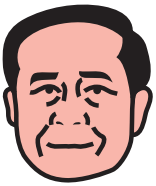

พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชาและพลเอกประวิตร วงษ์สุวรรณ ยังคงมีความได้เปรียบทางการเมืองเหนือคู่แข่งทุกพรรคการเมืองเนื่องจากมี ส.ว. แต่งตั้ง 250 คน หนุนหลัง แม้พี่น้องทั้งสองคนจะแยกกันเดินคนละพรรค แต่หลังการเลือกตั้งทั้งคู่ก็มีโอกาสจับมือกันจัดตั้งรัฐบาลเช่นเดิม

ถึงแม้พรรคของ 2 ป. จะไม่ชนะเลือกตั้ง แต่ก็เป็นไปได้ว่าทั้งคู่จะรวบรวมเสียงจะพรรคอื่นๆ เช่น พรรคภูมิใจไทย พรรคประชาธิปัตย์ หรือพรรคชาติไทยพัฒนาเพื่อให้เกินครึ่งหนึ่งของสภาผู้แทนราษฎร หรือ 251 คน ขึ้นไป จากนั้นก็รวมกับ ส.ว. 250 คน เพื่อเลือกพลเอกประยุทธ์หรือพลเอกประวิตรเป็นนายกฯ

อย่างไรก็ตาม**ในกรณี 2 ป. ไม่สามารถรวบรวมเสียงข้างมากในสภาผู้แทนราษฎรได้ ก็ยังสามารถตั้งรัฐบาลเสียงข้างน้อยได้ โดยใช้เสียง ส.ว. ของตัวเอง 250 คน กับหาเสียง ส.ส. มาช่วยอีก 126 คน** เท่านั้น แต่จะเป็นรัฐบาลที่ไม่มีเสถียรภาพ

2 อดีตพรรคร่วมฝ่ายค้าน จับมือตั้งรัฐบาลสำเร็จ

หลังการเลือกตั้งคาดการณ์กันว่า**พรรคเพื่อไทย**น่าจะเป็นพรรคการเมืองที่ได้จำนวน ส.ส. มากที่สุด และ**มีโอกาสที่ได้เป็นเสียงข้างมากในสภาผู้แทนราษฎร เมื่อรวมเสียงกับอดีตพรรคร่วมฝ่ายค้าน** เช่น ก้าวไกล ประชาชาติ หรือเสรีรวมไทย **อย่างไรก็ตามหากจะจัดตั้งรัฐบาลสำเร็จจะต้องมีเสียงในรัฐสภา 376 คนขึ้นไป** ซึ่งไม่ใช่เรื่องง่ายนัก

หากพรรคร่วมที่มีพรรคเพื่อไทยเป็นแกนนำสามารถรวบรวมเสียง ส.ส. ได้มาก กระแสสังคมให้การสนับสนุนและได้รับความชอบธรรมอย่างสูง ก็อาจเป็นไปได้ที่ ส.ว. จำนวนหนึ่งจะหันมาสนับสนุนมติมหาชน เลือกให้แคนดิเดตนายกฯ จากพรรคเพื่อไทยหรือพรรคอื่นๆ ที่ขั้วการเมืองนี้สนับสนุน ให้เป็นนายกฯ และจัดตั้งรัฐบาลได้สำเร็จ

3 จับรัฐบาลข้ามขั้วการเมือง

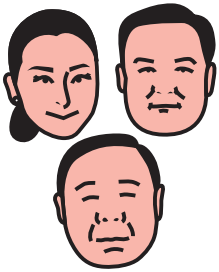

ตัวเลข 376 เสียงในการจัดตั้งรัฐบาล ทำให้แนวโน้มในการจัดตั้งรัฐบาลข้ามขั้วมีความเป็นไปได้สูง หากในกรณีที่พรรคเพื่อไทยเป็นแกนนำในการจัดตั้งรัฐบาลและ**รวมเสียงจากอดีตพรรคร่วมฝ่ายค้านไม่เพียงพอ จึงอาจจำเป็นที่จะต้องจับมือกับอดีตพรรคร่วมรัฐบาล** เช่น พรรคพลังประชารัฐ พรรคภูมิใจไทย หรือพรรคชาติไทยพัฒนา **เพื่อให้ได้เสียง ส.ส. เพียงพอในการจัดตั้งรัฐบาล** หรือในกรณีร่วมกับพรรคพลังประชารัฐอาจทำให้ได้ ส.ว. ขั้วที่สนับสนุนพลเอกประวิตรมาร่วมในการโหวตด้วย

4 ตั้งรัฐบาลไม่สำเร็จ สูญญากาศการเมือง

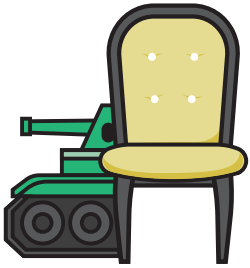

ส.ว. คือตัวแปรสำคัญในการจัดตั้งรัฐบาล **หากพรรคเพื่อไทยชนะเลือกตั้งแบบแลนสไลด์เป็นแกนนำในการจัดตั้งรัฐบาล แต่ยังไม่สามารถรวมเสียงได้ถึง 376 คน ขณะเดียวกัน ส.ว. งดออกเสียง** ก็อาจทำให้พรรคเพื่อไทยไม่สามารถจัดตั้งรัฐบาลได้และ**พรรคการเมืองฝั่งที่ ส.ว. สนับสนุนก็ไม่สามารถรวบรวมเสียง ส.ส. ได้เกิน 126 คน ก็อาจทำให้การเมืองไทยอยู่ในภาวะสุญญากาศไม่สามารถเลือกนายกรัฐมนตรีจัดตั้งรัฐบาลได้** ซึ่งอาจตามมาด้วยอภินิหารทางกฎหมายหรือมีอำนาจนอกระบอบเข้ามาแทรกแซงการผลการเลือกตั้งได้

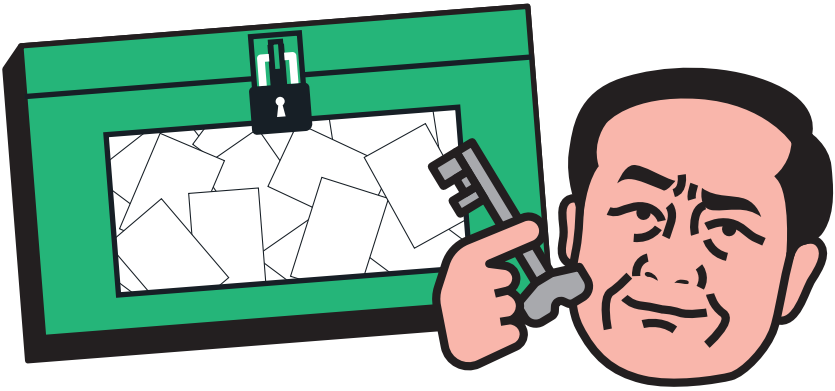

บทเรียนจากครั้งก่อน... เมื่อการเลือกตั้งถูกควบคุมได้

การเลือกตั้งเมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2562 เป็นความทรงจำที่น่าเจ็บปวดและอับอาย เมื่อกลไกของคณะรัฐประหาร คสช. ควบคุมการเลือกตั้งไว้ทุกมิติ มีการใช้อำนาจนอกระบบ การบิดเบือนกติกา จนทำให้การออกเสียงของประชาชนไม่มีความหมาย เป็นเพียงพิธีกรรมที่สืบทอดอำนาจให้กับคณะรัฐประหารเท่านั้น

ก่อน เลือกตั้ง

- คสช. ออกแบบกติกาการเลือกตั้งไว้ใน รัฐธรรมนูญ 2560 และกฎหมายลูกตามใจอยาก “ดีไซน์มาเพื่อเรา”
- อ้างเหตุสารพัด เลื่อนปฏิทินเลือกตั้ง 6 ครั้ง ให้อำนาจ “ม.44” แก้ไขกติกาเลือกตั้งอีก 3 ครั้ง
- ห้ามพรรคการเมืองทำกิจกรรมแต่ตัวเอง ตั้งพรรคก่อน ใครจะเริ่มประชุมต้องขอ อนุญาตจาก คสช. โดยตรง

ระหว่าง เลือกตั้ง

- กกต. และศาลรัฐธรรมนูญ ผู้คุมกติกาถูกเลือกมา โดยกลไกของ คสช. สั่งยุบพรรคฝ่ายตรงข้ามได้
- เขตเลือกตั้งถูกแบ่งใหม่ ตามใจ กกต.
- นโยบาย “แจก” จากรัฐบาลถูกใช้แคมเปญหาเสียง

หลัง เลือกตั้ง

- กกต. รายงานผลคะแนนช้า และ “ผิดปกติ” ไม่ได้ รายงานสดแต่ “จัดการ” แก้ไขคะแนนก่อนประกาศ
- สูตรคำนวน ส.ส.ปาร์ตี้ลิสต์ถูกเปลี่ยนใหม่ ให้พรรคฝ่ายตรงข้าม คสช. ได้ที่นั่งน้อยลง
- ส.ว. 250 คน เลือก พลเอกประยุทธ์ เป็นนายกฯ ไม่แตกแถว

เลือกตั้ง 66

ทุกคนทำได้มากกว่าแค่การ “เข้าคูหา”

ชวนทุกคนมาเป็นอาสา “จับตา” ให้การเลือกตั้งครั้งนี้โปร่งใส

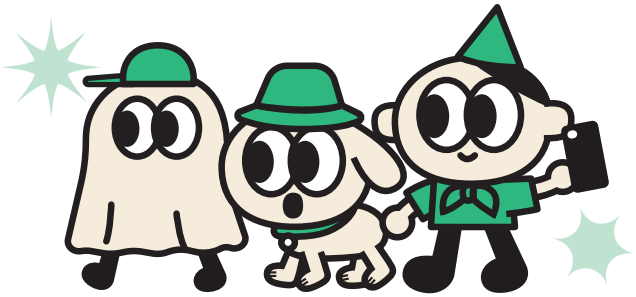

ทุกคนเลือกทำได้ หลายระดับ

Level 1

อาสานักสืบ ช่วยกันสอดส่องดูแลบ้านของตัวเอง ในการเลือกตั้งครั้งนี้มีอะไรผิดปกติหรือไม่ เก็บหลักฐานให้สมบูรณ์ที่สุด และแจ้ง กกต.

Level 2

อาสาจับตา หลังปิดหีบ 17.00 น. เดินไปดูการนับคะแนนที่คูหาที่ใกล้ที่สุด สังเกตกระบวนการขานคะแนน ขีดคะแนน รวมคะแนน หากไม่ถูกต้องทักท้วงได้ และถ่ายภาพกระดาษขีดคะแนน ส่งมารวมกันที่ vote62.com

Level 3

อาสามืออาชีพ สมัครล่วงหน้าทาง www.electionwatchth.org (We Watch) เพื่อไปประจำจุด และสังเกตการณ์หน่วยเลือกตั้ง ตั้งแต่ก่อนเริ่มเปิดคูหา จนรายงานผลคะแนนเสร็จสิ้น 07.00-21.00 น.

มีหน่วยเลือกตั้งกระจายอยู่ทั่วประเทศเกือบ 100,000 หน่วย

เราจึงต้องการอย่างน้อย 100,000 คน มาช่วยกัน!!

VOTE 62

VOTE62.COM

สแกนแอด Line ร่วมเป็นอาสาสมัคร
จับตาการเลือกตั้งโดยประชาชน

LINE @vote62

ช่องทางติดตามเนื้อหา

iLaw

iLaw

@iLawClub

@iLawClub

@iLawclub

@iLawFX

@iLawClub

iLaw

Website

ilaw.or.th
freedom.ilaw.or.th

เลือกตั้งครั้งใหม่ เปลี่ยนเป็นระบบ “บัตรสองใบ”
กับกติกาที่มาใหม่ อีกทั้งพรรคการเมืองก็สลับขั้ว
เปลี่ยนหน้าตาไปไวมาก

เหล่า ส.ส. ได้ฝากผลงานตลอด 4 ปี
ให้เราเรียนรู้ว่า ใครทำงานคุ้มหรือไม่คุ้ม
เมื่ออยู่ในสภาแล้วลงมติแต่ละประเด็นอย่างไร
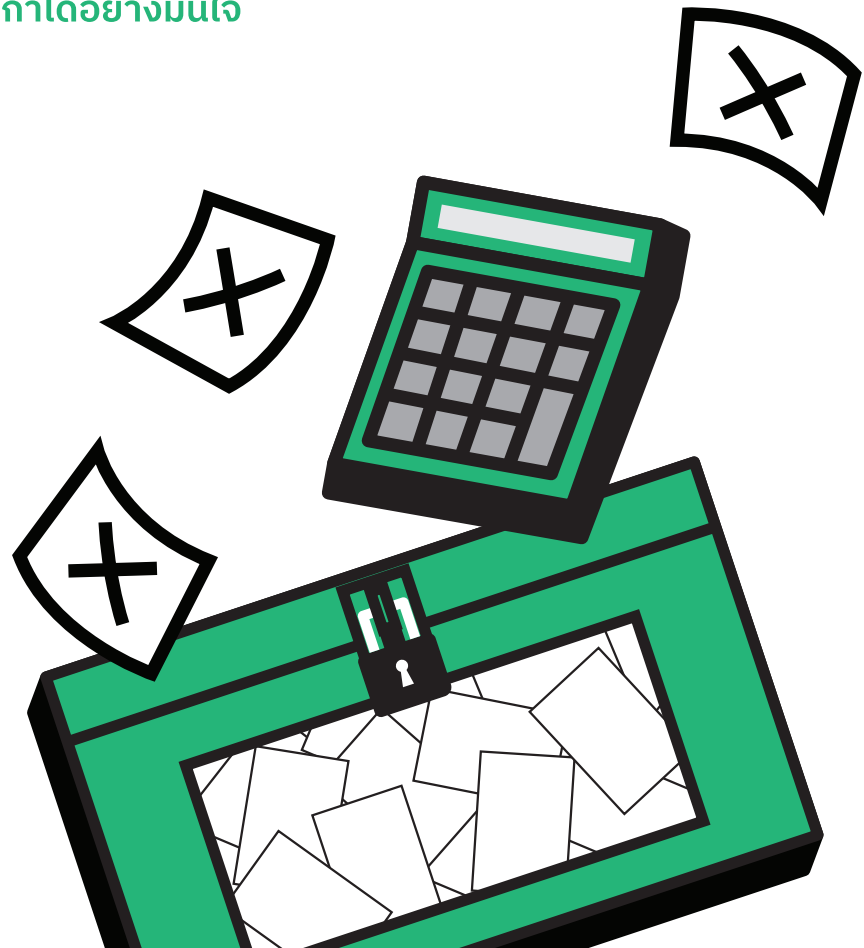
ชวนมาทำความเข้าใจให้ทันก่อนการเลือกตั้ง
เพื่อในโอกาสครั้งใหม่ ทุกคนจะเดินเข้าคูหา
แล้วกาได้อย่างมั่นใจ